

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1644. usque ad annum 1651

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1779

VD18 90119177

§. 111. Archiepiscopi Trevirensis severitas contra Ecclesiæ suæ Canonicos.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67359](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67359)

Sæc. XVII. restaret, a Sueciæ Regina solve-
 A. C. 1646. retur.

§. CXI.

*Archiepiscopi Trevirensis severitas
 contra Ecclesiæ suæ Canonicos.*

*Massen. An-
 nal. Trevir.
 l. 25. §. 88.
 Adam. re-
 lat. Pac.
 Westph.
 cap. 16.*

Interim pristinæ dissensiones Treviris
 inter Philippum Christophorum Ar-
 chiepiscopum, S. R. I. Electorem & Ca-
 nonicos recruduerant; cum enim idem
 suam libertatem potius Gallis, quam
 Cæsari in acceptis referendam cense-
 ret, horum potentia, & patrocínio fre-
 tus, transactionem cum Imperatore
 nuper initam flocci habebat; postquam
 vero Elector protectionem Spirensis Epi-
 scopatus, ad quem Philippiburgum
 spectabat, in Gallos transtulerat, &
 hi eo nomine in hoc propugnaculo per-
 petuum retinendi præsidii jus sibi asseri,
 importunius Osnabrugæ petierant, E-
 lector inter sacrum, saxumque stetit,
 quod improvide indulserat, revocare
 veritus, & ultro concedere, ob Capi-
 tuli sui repugnantiam vix ausus. Ma-
 gis adhuc eum pœnituit intempestivæ
 suæ indulgentiæ, dum Gallos fœderis,
 atque officiorum, quæ in eos effude-
 rat, parum memores experiebatur; hi
 enim, postquam illis ultro protectio-
 nem super Episcopatu suo obtulerat,
 nequi-

nequidem illum responso dignati sunt, imo cum idem Elector cænobia & bona Ecclesiastica, quæ a Wirtenbergicis, & Badensibus, necnon in Palatinatu inferiore a Protestantibus usurpabantur, Gallorum ope se vindicaturum speraret, hi illum arroganti hoc responso dimisere: *non minus Protestantes, quam Trevirensis Elector fæderati sunt Coronæ Gallicæ, illorum ergo offensa impenso quoque conatu vitanda est, quod si tamen anno hujus sæculi decimo octavo bona quedam, aut jura Ecclesiastica fuerint Electoris, eorum haud dubie Galli patrociniū suscipient:*

Sæc. XVII.
A. C. 1646.

Hæc agendi ratio aculeum reliquit in animo Electoris, qui tamen a Gallis destitui veritus, iram premere cogebatur, quam nihilominus in Canonicos, & Ecclesiasticos immoderatus Treviris effuderat; postquam enim in urbem redierat, primas eo curas intendit, ut inimicos juxta amicosque per Archidæcesin subditos injecto veluti fræno constringeret. Eo fine præcipue in Religiosorum fundis tria erexit propugnacula, impensas suppeditantibus Gallis. Postmodum in Husmanum Ecclesiæ Cathedralis Præpositum, & Metternichios ceterosque Canonicos, ni subito Treviros redirent, censuras, ac redituum jacturam interminabat, lite-

Sæc. XVII. A. C. 1646. rasque criminationum plenas promulgans, hisce Canonicis ruinam per antiquæ Ecclesiæ & Diœcesis Trevericæ, cum jactura decem & amplius auri millionum Fidei-commissi, & hospitalis Philippici, a se & proavis pro ejusdem familiæ gentisque hominibus constituti, aurique talenta æstimati expilationem, Regis Galliarum ærarii in domo Gubernatoris quinquaginta coronatorum millia complexi, suæque aulæ peculii, reddituum, teloniorumque, ac jurium diversorum haud minoris pretii invasionem, Judæi Baruch, Greiffenclavii, & Rheinardi a Soteren oppressionem, aliasque proventuum, tributorumque, ac postremo Archidiœcesis totius vastitatem ac direptionem imputabat, ideoque bonis patriis, Ecclesiæque beneficiis tamdiu, dum satisfaceret, jure privandos statuebat, quod vero pristinis, quibus se diffamarint calumniis, non contenti, novis etiamnum opprobriis traducant, ac si Condæi filium in Trevericæ sedis Adjutorem decrevisset assumere: idcirco illos pro infamibus, atque infidis hominibus, proque abscissis Capituli membris, voti omnis tam activi, quam passivi, in quocunque negotiorum genere incapaces habendos esse statuit, ac declaravit, monuitque Capitulares hic præsentibus, ne quemquam alibi, quam extra suam Ecclesiam residere patiantur, suosque adstringant Collegas, ut Decano, Capitulo, totique Provinciæ sufficienter caveant,

veant, neutralitatem & pacta cum Rege Sæc. XVII.
 Christianissimo in conservationem Archidia- A. C. 1646.
 cesis necessario inita, sine communi consensu
 nunquam per illos infractum aut distur-
 batum iri.

Hæc quidem crimina Elector Ca-
 nonicis imputabat, genuina vero indi-
 gnationis causa erat, quod Canonici
 Colonæ de Coadjutoribus tam Ele-
 ctori, quam Præposito subrogandis con-
 sultassent, veriti, ne Elector gravi senio
 pressus, Gallicæ factionis hominem sub-
 stitueret: Decreverant insuper Cano-
 nici, quod Electorem ad clementiam
 & præteritorum oblivionem inclinare,
 eique modeste suggerere vellent, qua-
 tenus urbem novis propugnaculis, Gal-
 licoque milite onerans, & Husman-
 num ac Meternichios insequens, Cæsa-
 reæ transactionis decreta utrinque re-
 cepta violasset, nunc vero cuncta ad
 pristinam tranquillitatem revocare di-
 gnaretur: postquam vero Canonici dam-
 nationis sententiam contra Husman-
 num & Meternichios latam, publicis
 Templorum valvis ab Archiepiscopo
 affixam fuisse compererant, Damnia-
 nus Henricus, & Lotharius Fridericus
 Meternichii, necnon alii Canonici, qui
 Trevis adhauc substiterant, urbe sese
 subdixerunt, ad ceteros Coloniam
 profecti. Ibidem innocentiam suam

Sæc. XVII. vindicaturi has ad Archiepiscopum Ele-
A. C. 1646. ctorem literas dederunt: „Supplicamus,
 „atque enixe precamur, ut Archiepi-
 „scopus noster Capitularium memorle-
 „gum, quas jurata ante commissum re-
 „gimen fide suscepisset tuendas, citra
 „indignationem patiat se rebus gra-
 „vioribus Archidiœcesis bonum concer-
 „nentibus per Capitulum admoneri, &
 „deliberandi causa ab eodem tuto loco
 „conventum institui. Deinde ut facta
 „Husmanno & Baronibus Metternichis
 „præteritorum, ex pacto Cæsareo gra-
 „tia, Christianæ reconciliationis pieta-
 „tisque sensum admittat: præsertim
 „cum damnum in direptione Aulæ Ar-
 „chiepiscopalis illatum, rationibus nu-
 „per Confluentinis insertum reparatur:
 „neque illorum tantum, verum & re-
 „liquorum consilio apud Ubios nuper
 „conventum fuerit. De novitia Gal-
 „los inter Principemque transactione
 „nihil nobis compertum est, adeoque
 „nec damnata illa a nobis, nec pro-
 „bata, precamur tantum impense, ut
 „illius nobis videndi copia fiat, neque
 „contra receptam Capitulationis juratæ
 „fidem nova fœdera Capitulo ignorante
 „suscipiantur, Urbsque novis muni-
 „mentis, & militia gallica non oneretur.
 „Quam rem hæcenus nobis nondum sa-
 „tis cognitam, ut jurejurando probe-
 „mus,

„mus, hoc immerito ac sine ratione Sæc. XVII.
 „postulari videtur. Hospitali Philippico A. C. 1646.
 „ac fidei commisso Soteriano nihil ne-
 „que affecimus, neque derogatum vo-
 „lumus, quod quidem æquitate nita-
 „tur. De Condæi filio diversorum nun-
 „tiorum, publicis etiam literis tam
 „Gallicis, quam Italicis & Germanicis
 „vulgatorum fama advertit animum,
 „quem cogitatio de Richelio ad Spi-
 „rensem Episcopatum traducendo quon-
 „dam suscepta jure confirmavit; spera-
 „mus tamen se, æquiores nobis, Ger-
 „manæque Nobilitati futurum Princi-
 „pem, quam ut annulum tam pretio-
 „sum extero homini consignet; nos e-
 „nim Galliarum Principes neque hostes
 „cupimus, neque nimium familiares.,,

§. CXII.

*Archiepiscopus novis molitionibus ab-
 stinere, a Cæsare jussus.*

Verum Elector ad hæc Capituli sui
 rationes flecti nescius nequidem
 Cæsaris mandato morem gerere **statuit**,
 asserens, se cum Cæsare tanquam laico
 pacta iniisse, huic autem in foro Eccle-
 siastico nullum esse jus sibi leges præ-
 scribendi: Hortabatur illum adhuc Im-
 perator, ut a novis hisce molitionibus
 abstineret, hanc in rem datis ad eum
 die